

Asia: VN/7062/2019

Purkutöiden hankintakriteerit

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Arkkitehtiliitto on tutustunut Ympäristöministeriön luonnokseen hankintaoppaasta, joka käsittelee kiertotaloutta julkisissa purkuhankkeissa. Kiertotalouden periaatteista korjausrakentamisessa tarvitaan ohjeita, joten hankintaopas tulee tarpeeseen. Haluamme kiinnittää huomiota muutamiin yksityiskohtiin.

Tekstissä voisi korostaa nykyistä enemmän vähähiilisyteen pyrkimistä korjaamisen lähtökohtana. Vanhojen rakennusmateriaalien ja -osien valmistukseen on kulunut aikoinaan hiiltä ja ne sitovat hiiltä myös edelleen itseensä. Tällä on merkitystä ilmastonmuutoksen torjunnassa. Hiilivarastojen kannalta on parasta, että rakennukset ja sen osat palvelevat käytössä mahdollisimman pitkään ja purkaminen on viimeinen vaihtoehto.

tsikoissa on ristiriita. Hankintaoppaan nimi on Kiertotalous julkisissa purkuhankkeissa, mutta kirjan ensimmäisen luvun otsikko (s. 10) on taas Kiertotalous julkisissa korjaus- ja purkuhankkeissa. Jälkimmäinen otsikko korostaisi enemmän säilyttämisen merkitystä vähähiilisyden saavuttamisessa.

Tekstissä todetaan (s.15), että kohteen säilyttämisen kriteeri on rakennuksen kunnostamisen tai uudelleenkäytön mahdollisuus järkevin kustannuksin. Säilyttämisen kriteerejä on kuitenkin monia muitakin, kuten kulttuurihistorialliset ja kestävä kehityksen arvot. Säilyttämisen mahdollisuudet tulee tutkia aina huomioiden kaikki ylläpidon ulottuvuudet. Oppaissa voisi tuoda esille myös purkukriteereitä, joissa huomioidaan erilaisia arvoja.

Oppaassa ei ole erikseen kirjoitettu rakennusosien kierrätyksestä. Toki asia mainitaan useammassa kohtaa, kuten kannustimina, jos urakoitsija löytää uudelleenkäyttökohteita purettaville

rakennustuotteille. Mutta asian tärkeyden ja korostamisen vuoksi olisi hyvä, jos asiasta olisi oma lukunsa. Sen paikka olisi juuri ennen materiaalien kierrätystä käsittelevää lukua.

Korjaussuunnittelun ja -rakentamisen prosesseissa on varattava riittävästi aikaa kierrätettävien rakennusosien ja -materiaalien kierrättämisen suunnittelulle. Vaikka tilaaja haluaisikin kierrättää rakennusosia, se ei onnistu, mikäli niille ei löydy uusia käyttökohteita tai välisijoituspaikkaa. Rakentamisen kiertotaloudesta tulee arkipäivää sitten, kun kiertomateriaalille ja -rakennusosille on syntynyt todelliset markkinat.

Oppaassa ei mainita mikrobeista mitään. Ne kuitenkin käytännössä tulevat vastaan muun muassa irtaimistoa kierrätettäessä, koska niiden mukana siirtyvät ja kiertävät myös mikrobit.

Korpelainen Heini
Suomen Arkkitehtiiliitto